

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

FACULTATEA DE MATEMATICĂ ȘI INFORMATICĂ

ȘCOALA DOCTORALĂ DE MATEMATICĂ

JEFLEA MARIA ANTONETA

**LOCALIZĂRI ÎN CATEGORIA
MTL - ALGEBRELOR**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

PROF.DR. DUMITRU BUȘNEAG

2009

Introducere

În ultimii ani, structurile reziduate au devenit populare în computer science deoarece s-a înțeles că ele joacă un rol fundamental în logica fuzzy. Originea laticilor reziduate se găsește în Logica Matematică fără contractii. Ele au fost investigate de Krull ([69]), Dilworth ([38]), Ward și Dilworth ([96]), Ward ([95]), Balbes și Dwinger ([2]) și Pavelka ([79]).

În afară de interesul lor pentru logică, laticile reziduate sunt interesante prin proprietățile lor algebrice (vezi [7], [21], [38], [46], [68], [78], [95], [96]). Idziak probează în [57], că clasa laticilor reziduate este ecuațională. În literatura de specialitate, aceste latici poartă mai multe nume: *BCK-latici* în [51], *BCK-algebre pline* în [69], *FL_{ew}-algebre* în [77], și *integral, reziduated, comutativi l-monoizi* în [8].

Logica *BL* (Basic Logic) este o logică reziduată cu mai multe valori introdusă de Hájek în [51]. Logica Monoidă (*ML*), introdusă de Höhle ([55]), este o logică care algebrizează clasa laticilor reziduate; *MTL* algebrele (vezi [41]) sunt structuri algebrice pentru logica *MTL* a lui Esteva-Godo un calcul propozițional cu mai multe valori care formalizează structura intervalului real unitate $[0, 1]$, indusă de o *t-normă* continuă. *MTL* algebrele au fost independent introduse în [43] sub numele de *BL-algebre slabe (weak-BL algebre)*.

Reamintim ([43]) că laticile reziduate necomutative (numite și *latici pseudo-reziduate, latici bireziduate sau latici reziduate generalizate*) sunt algebre

$(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \rightsquigarrow, 0, 1)$ de tipul $(2, 2, 2, 2, 2, 0, 0)$ satisfăcând următoarele condiții: $(A, \wedge, \vee, 0, 1)$ este latică mărginită; $(A, \odot, 1)$ este monoid și $x \odot y \leq z$ dacă și numai dacă $x \leq y \rightarrow z$ dacă și numai dacă $y \leq x \rightsquigarrow z$ pentru orice $x, y, z \in A$.

Pseudo BL-algebrele au fost introduse în [39] ca extensii necomutative pentru *BL*-algebrele lui Hájek. *Pseudo BL*-algebrele sunt latici reziduate mărginite și necomutative $(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \rightsquigarrow, 0, 1)$ satisfăcând *condiția de pseudo-divizibilitate*: $x \wedge y = (x \rightarrow y) \odot x = x \odot (x \rightsquigarrow y)$ și de *pseudo-preliniaritate*: $(x \rightarrow y) \vee (y \rightarrow x) = (x \rightsquigarrow y) \vee (y \rightsquigarrow x) = 1$.

Pornind de la aceste două condiții s-au desprins două direcții de a extinde pseudo *BL*-algebrele. O direcție investighează laticile reziduate necomutative mărginite satisfăcând condiția de pseudo-divizibilitate, studiate sub numele de *latici (mărginite) divizibile pseudo-reziduate* sau *Rl-monoizi mărginiți*. A doua direcție se ocupă de studiul laticilor reziduate necomutative mărginite satisfăcând condiția de pseudo-preliniaritate, altfel zis, *pseudo MTL-algebre*.

Principalul scop al tezei este de a caracteriza laticile sistemelor deductive a unei latici reziduate, laticile reziduate arhimedeene și hiperarhimedeene și de a dezvolta o teorie a localizării pentru MTL-algebre precum și a extinde această teorie la cazul necomutativ al pseudo MTL-algebrelor.

O remarcabilă construcție din teoria inelelor este *inelul de localizare* $A_{\mathcal{F}}$ asociat unei topologii Gabriel \mathcal{F} peste inelul A ; pentru anumite chestiuni legate de înțelesul termenului de *localizare* avem în vedere Capitolul IV : *Localizarea* din cartea lui N. Popescu de *Categorii abeliene*, [85].

În cartea lui Lambek [73] la pagina 36 se introduce noțiunea de *inel complet de cături al unui inel comutativ* ca un caz particular de inel de localizare (relativ la idealele *dense*).

Pornind de la exemplul inelelor, J. Schmid în [89], [90] introduce noțiunea de *latice maximală de cături pentru o latice distributivă* cu ajutorul multiplicatorilor definiți de Cornish în [32], [33].

Tot după modelul inelului de localizare de la inele (vezi [45]), în [47] este definită pentru o latice distributivă mărginită L *laticea de localizare* $L_{\mathcal{F}}$ *of* L *relativă la o topologie* \mathcal{F} *pe* L și se arată că *laticea maximală de cături a unei latice distributive* este de fapt o *latice de localizare* (relativă la topologia *idealelor regulate*).

Aceeași teorie este valabilă și pentru *laticea de fracții a unei latice distributive* cu 0 și 1 relativă la un sistem \wedge - închis (vezi [10]).

O teorie a localizării pentru algebre Hilbert și Hertz a fost realizată în [12]; pentru cazul algebrelor Heyting vezi [34], pentru cazul MV și pseudo MV -algebrelor vezi [14], [22], [81], pentru cazul BL și pseudo BL -algebrelor vezi [18], [20], [81] iar pentru LMn-algebrelor vezi [25].

Alte aspecte în legătură cu noțiunea de localizare se găsesc în lucrările [75], [86], [87].

Rezultatele originale cuprinse în teză pot fi găsite în mai multe articole, publicate sau în curs de publicare: [23], [62], [63] și [82]-[84].

Capitolul 1 : Latici reziduate

Primul capitol conține anumite rezultate originale relative la laticile reziduate comutative. Rezultatele originale sunt conținute în articolele [23], [63] și [84].

O *latice reziduată* ([7], [92]) este o algebră $(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, 0, 1)$ de tipul $(2, 2, 2, 2, 0, 0)$ satisfăcând următoarele axiome:

- (LR_1) $(A, \wedge, \vee, 0, 1)$ este latică mărginită;
- (LR_2) $(A, \odot, 1)$ este monoid comutativ;
- (LR_3) \odot și \rightarrow formează o *pereche de adjuncție*, adică $c \leq a \rightarrow b$ dacă și numai dacă $a \odot c \leq b$ pentru orice $a, b, c \in A$.

În această teză simbolurile \Rightarrow și \Leftrightarrow sunt utilizate pentru implicația logică și echivalența logică.

Exemple clasice de latici reziduate sunt structurile Łukasiewicz, Produs, Gödel și algebrele Boole. De asemenea prezint în teză și două exemple de latici reziduate care nu sunt distributive.

Clasa \mathcal{RL} a laticilor reziduate este ecuațională, în conformitate cu ([57]).

O latică reziduată $(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, 0, 1)$ se numește *BL-algebră* (vezi ([92])) dacă următoarele identități au loc în A :

- (BL_1) $x \odot (x \rightarrow y) = x \wedge y$ (divizibilitatea);
- (BL_2) $(x \rightarrow y) \vee (y \rightarrow x) = 1$ (preliniaritatea).

Structurile Łukasiewicz, Gödel și Produs sunt *BL*-algebre dar nu orice latică reziduată este o *BL*-algebră (vezi [92], p.16).

O latică reziduată $(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, 0, 1)$ este o *MV*-algebră ([92]) dacă și numai dacă satisface condiția : $(x \rightarrow y) \rightarrow y = (y \rightarrow x) \rightarrow x$, pentru orice $x, y \in A$.

Pe orice latică reziduată A ordinea naturală determină o structură de latică cu 0 și 1 notată cu $L(A)$ iar *centrul* unei latici reziduate, notat $B(A)$ este algebra Boole a elementelor complementate ale laticii $L(A)$.

Reamintim proprietăți cunoscute ale laticilor reziduate dar demonstrăm și câteva rezultate noi, și stabilim conexiuni între laticile reziduate și algebrele Hilbert.

Pentru o latică reziduată A vom nota cu $Ds(A)$ laticia sistemelor sale deductive. Laticia $(Ds(A), \subseteq)$ este complet Brouweriană (deci distributivă), elementele compacte fiind chiar sistemele deductive principale ale lui A .

Pentru două sisteme deductive $D_1, D_2 \in Ds(A)$ definim

$$D_1 \rightarrow D_2 = \{a \in A : D_1 \cap [a] \subseteq D_2\},$$

astfel că $(Ds(A), \vee, \wedge, \rightarrow, \{1\}, A)$ devine o algebră Heyting, în care pentru $D \in Ds(A)$,

$$D^* = D \rightarrow \mathbf{0} = D \rightarrow \{1\} = \{x \in A : x \vee y = 1, \text{ pentru orice } y \in D\}.$$

Teorema 1.39 caracterizează laticile reziduate pentru care laticia sistemelor deductive este algebră Boole:

Dacă A este o latice reziduată, atunci următoarele condiții sunt echivalente:

- (i) $(Ds(A), \vee, \wedge, *, \{1\}, A)$ este algebră Boole,
- (ii) Orice sistem deductiv al lui A este principal și pentru orice $a \in A$, există $n \geq 1$ astfel încât $a \vee (a^n)^* = 1$.

Pentru laticea $Ds(A)$ (care este distributivă) vom nota prin $Spec(A)$ mulțimea tuturor elementelor inf-irreductibile (finite) ($Spec(A)$ se numește *spectrul* lui A) și prin $Irc(A)$ mulțimea tuturor elementelor (complet) inf-irreductibile ale laticei $Ds(A)$.

În teză pun în evidență caracterizări pentru elementele inf-irreductibile și complet inf-irreductibile ale lui $Ds(A)$ în Propoziția 1.46., Corolarele 1.47., 1.48. și Teorema 1.49. :

Pentru un sistem deductiv propriu $P \in Ds(A)$ următoarele afirmații sunt echivalente:

- (i) $P \in Spec(A)$,
- (ii) Pentru orice $x, y \in A \setminus P$ există $z \in A \setminus P$ astfel încât $x \leq z$ și $y \leq z$,
- (iii) Dacă $x, y \in A$ și $\langle x \rangle \cap \langle y \rangle \subseteq P$, atunci $x \in P$ sau $y \in P$ (unde $\langle x \rangle$ este sistemul deductiv principal al lui A generat de x),
- (iv) Pentru orice $x, y \in A/P, x \neq 1, y \neq 1$, există $z \in A/P, z \neq 1$ astfel încât $x \leq z$ și $y \leq z$,
- (v) Pentru orice $D \in Ds(A), D \rightarrow P = P$ sau $D \subseteq P$.

Relativ la unicitatea scrierii sistemelor deductive ca intersecție de sisteme deductive prime avem următorul rezultat:

Teorema 1.51. Dacă orice $D \in Ds(A)$ are o unică reprezentare ca intersecție de elemente din $Spec(A)$, atunci $(Ds(A), \vee, \wedge, *, \{1\}, A)$ este o algebră Boole.

Un sistem deductiv $D \in Ds(A), D \neq A$ se numește *maximal relativ la un element* a dacă $a \notin D$ și dacă $D' \in Ds(A)$ este propriu astfel încât $a \notin D'$ și $D \subseteq D'$, atunci $D = D'$.

Despre aceste sisteme deductive avem rezultatele:

Corolar 1.53. Pentru orice $a \in A, a \neq 1$, există un sistem deductiv D_a maximal relativ la a .

Teorema 1.54. Pentru $D \in Ds(A), D \neq A$ următoarele afirmații sunt echivalente:

- (i) $D \in Irc(A)$,
- (ii) Există $a \in A$ astfel încât D este maximal relativ la a .

Teorema 1.55. Fie $D \in Ds(A), D \neq A$ și $a \in A \setminus D$. Atunci următoarele sunt echivalente:

- (i) D este maximal relativ la a ,
- (ii) Pentru orice $x \in A \setminus D$ există $n \geq 1$ astfel încât $x^n \rightarrow a \in D$.

și

Corolar 1.56. Pentru $D \in Ds(A), D \neq A$, următoarele sunt echivalente:

- (i) $D \in Irc(A)$,
- (ii) În mulțimea $A/D \setminus \{1\}$ există un element $p \neq 1$ cu proprietatea că pentru orice $x \in A/D \setminus \{1\}$ există $n \geq 1$ astfel încât $x^n \leq p$.

Un sistem deductiv al lui A este *sistem deductiv prim minimal* dacă $P \in Spec(A)$ și pentru orice $Q \in Spec(A)$ cu $Q \subseteq P$ să avem $P = Q$.

Am obținut că:

Propoziția 1.57. *Dacă P este un sistem deductiv prim minimal, atunci pentru orice $a \in P$ există $b \in A \setminus P$ astfel încât $a \vee b = 1$.*

Reamintim că un element a din A se numește *infinitesimal* dacă $a \neq 1$ și $a^n \geq a^*$, pentru orice $n \geq 1$; notînd prin $Inf(A)$ mulțimea elementelor infinitesimale ale lui A și prin $Rad(A)$ intersecția sistemelor deductive maximale ale lui A , obținem:

Corolarul 1.66. $Inf(A) \subseteq Rad(A)$.

În final introducem noțiunile de latică reziduată arhimedeasă și hiperarhimedeasă și demonstrăm o teoremă de tip Nachbin pentru latici reziduate.

O latică reziduată A se numește *arhimedeasă* dacă sunt satisfăcute condițiile echivalente ale Lemei 1.67:

Lema 1.67. *În orice latică reziduată A următoarele sunt echivalente:*

- (i) Pentru orice $a \in A$, $a^n \geq a^*$ pentru orice $n \geq 1$ implică $a = 1$;
- (ii) Pentru orice $a, b \in A$, $a^n \geq b^*$ pentru orice $n \geq 1$ implică $a \vee b = 1$;
- (iii) Pentru orice $a, b \in A$, $a^n \geq b^*$ pentru orice $n \geq 1$ implică $a \rightarrow b = b$ și $b \rightarrow a = a$.

Este ușor de remarcat că o latică reziduată este arhimedeasă dacă și numai dacă nu are elemente infinitesimale.

Un element a al unei latici reziduate A se numește *arhimedeasă* dacă satisface condiția: există $n \geq 1$, astfel încât $a^n \in B(A)$.

O latică reziduată A se numește *hiperarhimedeasă* dacă toate elementele sale sunt arhimedease. Orice latică reziduată hiperarhimedeasă este arhimedeasă; dacă A este hiperarhimedeasă, atunci pentru orice sistem deductiv D , latică reziduată A/D este arhimedeasă.

Avem următorul rezultat:

Teorema 1.70. *Pentru o latică reziduată A următoarele sunt echivalente:*

- (i) A este hiperarhimedeasă,
- (ii) $Spec(A) = Max(A)$,
- (iii) Orice sistem deductiv prim este prim minimal.

și o teoremă de tip Nachbin pentru latici reziduate:

Teorema 1.71. *Pentru o latică reziduată A următoarele sunt echivalente:*

- (i) A este hiperarhimedeasă,
- (ii) $(Spec(A), \subseteq)$ este neordonat.

Capitolul 2 : Localizări de MTL -algebre

Capitolul 2 este dedicat localizării MTL -algebrelor.

Rezultatele originale sunt conținute în [82] și [83].

Reamintim că o MTL -algebră ([41]) este o latice reziduată satisfăcând condiția de preliniaritate:

$$(MTL) (x \rightarrow y) \vee (y \rightarrow x) = 1.$$

Orice latice reziduată lanț este o MTL -algebră.

O MTL -algebră A este o BL -algebră dacă în A este verificată divizibilitatea: $x \odot (x \rightarrow y) = x \wedge y$. Deci, BL -algebrele sunt exemple de MTL -algebre.

Reamintim proprietăți de bază ale MTL -algebrelor și demonstrăm altele noi utile în continuare.

Dacă A este o MTL -algebră vom nota prin $B(A)$ mulțimea elementelor booleene din $L(A)$.

Introducem în acest capitol noțiunea de MTL -algebră de fracții relativă la un sistem \wedge -închis.

Pentru un sistem \wedge -închis $S \subseteq A$ ($1 \in S$ și $x, y \in S$ implică $x \wedge y \in S$) considerăm congruența θ_S definită prin:

$$(x, y) \in \theta_S \text{ dacă și numai dacă există } e \in S \cap B(A) \text{ astfel încât } x \wedge e = y \wedge e.$$

Pentru $x \in A$ notăm prin x/S clasa de echivalență a lui x relativă la θ_S și cu $A[S] = A/\theta_S$. În $A[S]$, $\mathbf{0} = 0/S$, $\mathbf{1} = 1/S$ și pentru orice $x, y \in A$,

$$x/S \wedge y/S = (x \wedge y)/S, x/S \vee y/S = (x \vee y)/S$$

$$x/S \odot y/S = (x \odot y)/S, x/S \rightarrow y/S = (x \rightarrow y)/S.$$

Atunci $A[S] = A/\theta_S$ verifică următoarea proprietate de universalitate:

Teorema 2.5. *Dacă A' este o MTL -algebră și $f : A \rightarrow A'$ un morfism de MTL -algebre astfel încât $f(S \cap B(A)) = \{\mathbf{1}\}$, atunci există un unic morfism de MTL -algebre $f' : A[S] \rightarrow A'$ astfel încât următoarea diagramă*

$$\begin{array}{ccc} A & \xrightarrow{p_S} & A[S] \\ \searrow f & & \swarrow f' \\ & & A' \end{array}$$

este comutativă (adică $f' \circ p_S = f$), unde $p_S : A \rightarrow A[S]$ este morfismul surjectiv canonic de MTL -algebre.

Acest rezultat ne sugerează să numim $A[S]$ ca MTL -algebra de fracții relativă la sistemul \wedge -închis S . Dacă MTL -algebra A este în particular o BL -algebră, atunci $A[S]$ este o BL -algebră.

Urmînd exemplul inelelor și construcția lui J. Schmid din ([89], [90]) introduce noțiunea de MTL -algebră maximală de cîturi cu ajutorul multiplicatorilor tari.

Notăm cu $I(A)$ mulțimea *idealelor ordonate* ale *MTL*-algebrei $L(A)$:

$$I(A) = \{I \subseteq A : \text{dacă } x, y \in A, x \leq y \text{ și } y \in I, \text{ atunci } x \in I\}.$$

Prin *multiplicator parțial tare* pe A înțelegem o funcție $f : I \rightarrow A$, cu $I \in I(A)$, ce satisface următoarele axiome:

- (*smMTL*₁) $f(e \odot x) = e \odot f(x)$, pentru orice $e \in B(A)$ și $x \in I$;
- (*smMTL*₂) $x \odot (x \rightarrow f(x)) = f(x)$, pentru orice $x \in I$;
- (*smMTL*₃) Dacă $e \in I \cap B(A)$, atunci $f(e) \in B(A)$;
- (*smMTL*₄) $x \wedge f(e) = e \wedge f(x)$, pentru orice $e \in I \cap B(A)$ și $x \in I$ (de notat că $e \odot x \in I$ deoarece $e \odot x \leq e \wedge x \leq x$).

Din *smMTL*₂ deducem (*smMTL*₅) : $f(x) \leq x$, pentru orice $x \in I$;

Dacă A este o *BL* algebră, atunci *smMTL*₂ este o consecință a lui *smMTL*₅.

Prin $\text{dom}(f) \in I(A)$ notăm domeniul lui f ; dacă $\text{dom}(f) = A$, vom spune că f este *total*.

Pentru simplificarea limbajului, prin *multiplicator tare* vom desemna *multiplicatorul parțial tare*, folosind *total* pentru a indica faptul că domeniul multiplicatorului tare este A .

Funcțiile $\mathbf{0}, \mathbf{1} : A \rightarrow A$ definite prin $\mathbf{0}(x) = 0$ și $\mathbf{1}(x) = x$, pentru orice $x \in A$ sunt multiplicatori totali tari pe A . Pentru $a \in B(A)$ și $I \in I(A)$ funcția $f_a : I \rightarrow A$ definită prin $f_a(x) = a \wedge x$, pentru orice $x \in I$ este multiplicator tare pe A (numit *multiplicator principal tare*). Dacă $\text{dom}(f_a) = A$, notăm f_a prin $\overline{f_a}$.

Pentru $I \in I(A)$, notăm

$$M(I, A) = \{f : I \rightarrow A \mid f \text{ este multiplicator tare în } A\}$$

și

$$M(A) = \bigcup_{I \in I(A)} M(I, A).$$

Dacă $I_1, I_2 \in I(A)$ și $f_i \in M(I_i, A), i = 1, 2$, atunci

$$f_1(x) \odot [x \rightarrow f_2(x)] = f_2(x) \odot [x \rightarrow f_1(x)], \text{ pentru orice } x \in I_1 \cap I_2.$$

Pentru $I_1, I_2 \in I(A)$ și $f_i \in M(I_i, A), i = 1, 2$, definim $f_1 \wedge f_2, f_1 \vee f_2, f_1 \otimes f_2, f_1 \rightsquigarrow f_2 : I_1 \cap I_2 \rightarrow A$ prin

$$(f_1 \wedge f_2)(x) = f_1(x) \wedge f_2(x),$$

$$(f_1 \vee f_2)(x) = f_1(x) \vee f_2(x),$$

$$(f_1 \otimes f_2)(x) = f_1(x) \odot [x \rightarrow f_2(x)] \stackrel{mtl-c7}{=} f_2(x) \odot [x \rightarrow f_1(x)],$$

$$(f_1 \rightsquigarrow f_2)(x) = x \odot [f_1(x) \rightarrow f_2(x)],$$

pentru orice $x \in I_1 \cap I_2$.

Obținem :

Propoziția 2.14. $(M(A), \wedge, \vee, \otimes, \rightsquigarrow, \mathbf{0}, \mathbf{1})$ este o *MTL*-algebră.

Funcția $v_A : B(A) \rightarrow M(A)$ definită prin $v_A(a) = \overline{f_a}$ pentru orice $a \in B(A)$ este un monomorfism de *MTL*-algebre.

O mulțime nevidă a unei latices reziduate $I \subseteq A$ se numește *regulată* dacă pentru orice $x, y \in A, x \wedge e = y \wedge e$ pentru orice $e \in I \cap B(A)$, implică $x = y$.

Notăm prin

$$M_r(A) = \{f \in M(A) : \text{dom}(f) \in I(A) \cap R(A)\},$$

unde

$$R(A) = \{I \subseteq A : I \text{ este submulțime regulată a lui } A\}.$$

Pe $M_r(A)$ considerăm congruența ρ_A definită prin

$(f_1, f_2) \in \rho_A$ dacă și numai dacă f_1 și f_2 coincid pe intersecția domeniilor lor.

Pentru $f \in M_r(A)$ cu $I = \text{dom}(f) \in I(A) \cap R(A)$, vom nota prin $[f, I]$ clasa de echivalență a lui f modulo ρ_A iar prin $A'' = M_r(A)/\rho_A$, care este o algebră Boole (vezi Remarca 2.14.).

Fie $\overline{v_A} : B(A) \rightarrow Q(A)$ definită prin $\overline{v_A}(a) = [\overline{f_a}, A]$ pentru orice $a \in B(A)$. Atunci:

- (i) $\overline{v_A}$ este morfism de *MTL* algebre;
- (ii) Pentru orice $a \in B(A)$, $[\overline{f_a}, A] \in B(A'')$;
- (iii) $\overline{v_A}(B(A)) \in R(A'')$.

Deoarece pentru orice $a \in B(A)$, $\overline{f_a}$ este unicul multiplicator tare maximal din $[\overline{f_a}, A]$ putem identifica $[\overline{f_a}, A]$ cu $\overline{f_a}$. Deci, $\overline{v_A}$ fiind injecție, elementele lui $B(A)$ pot fi identificate cu elementele ale mulțimii $\{\overline{f_a} : a \in B(A)\}$.

Vom introduce noțiunile de *MTL-algebră de fracții* și *MTL-algebră maximală de cîturi* și vom proba existența acestora.

Dacă A este o *MTL* algebră, o *MTL*-algebră F se numește *MTL-algebră de fracții a lui A* dacă:

- (fr – *MTL*₁) $B(A)$ este o *MTL* subalgebră a lui F ;
- (fr – *MTL*₂) Pentru orice $a', b', c' \in F$, $a' \neq b'$, există $e \in B(A)$ astfel ca $e \wedge a' \neq e \wedge b'$ și $e \wedge c' \in B(A)$.

Convenim să notăm prin $A \preceq F$ faptul că F este *MTL*-algebra de fracții a lui A .

$Q(A)$ se numește *MTL-algebra maximală de cîturi a lui A* dacă $A \preceq Q(A)$ și pentru orice *MTL*-algebră F cu $A \preceq F$, există un morfism injectiv de *MTL*-algebre $i : F \rightarrow Q(A)$.

Dacă $A \preceq F$, atunci F este algebră Boole deci și $Q(A)$ este algebră Boole.

Un important rezultat este:

Teorema 2.25 A'' este *MTL* algebra maximală de cîturi $Q(A)$ a lui A .

Vom introduce pe o *MTL* - algebră noțiunea de *topologie* asemănător cu cazul cazului inelelor sau laticelor distributive. Vom studia noțiunile de *MTL - algebră de localizare* și *MTL - algebră de localizare tare a unei MTL- algebre A relativ la topologia \mathcal{F} de pe A*; le vom nota pe acestea prin $A_{\mathcal{F}}$ și $s - A_{\mathcal{F}}$ și vom proba că *MTL - algebra maximală de cîturi* și *MTL - algebra de fracții relativă la un sistem \wedge - închis sunt MTL - algebre de localizare tari*.

Vom defini noțiunea de *\mathcal{F} - multiplicator*, unde \mathcal{F} este o topologie pe *MTL*- algebra A .

O mulțime nevidă \mathcal{F} de elemente $I \in I(A)$ se numește *topologie pe A* dacă sunt satisfăcute următoarele condiții:

- (*top*₁) dacă $I_1 \in \mathcal{F}$, $I_2 \in I(A)$ și $I_1 \subseteq I_2$, atunci $I_2 \in \mathcal{F}$,
- (*top*₂) pentru $I_1, I_2 \in \mathcal{F}$, avem $I_1 \cap I_2 \in \mathcal{F}$.

\mathcal{F} -multiplicatorii vor fi utilizați în construcția *MTL- algebrei de localizare $A_{\mathcal{F}}$ relativ la topologia \mathcal{F}* .

Definim congruența $\theta_{\mathcal{F}}$ pe A prin:

$(x, y) \in \theta_{\mathcal{F}} \Leftrightarrow$ dacă există $I \in \mathcal{F}$ astfel ca $e \wedge x = e \wedge y$ pentru orice $e \in I \cap B(A)$.

Un \mathcal{F} - multiplicator este o funcție $f : I \rightarrow A/\theta_{\mathcal{F}}$, unde $I \in \mathcal{F}$ și pentru orice $x \in I$ and $e \in B(A)$ sunt satisfăcute următoarele axiome:

$$(mMTL_1) \quad f(e \odot x) = e/\theta_{\mathcal{F}} \wedge f(x) = e/\theta_{\mathcal{F}} \odot f(x),$$

$$(mMTL_2) \quad x/\theta_{\mathcal{F}} \odot (x/\theta_{\mathcal{F}} \rightarrow f(x)) = f(x).$$

Prin $M(I, A/\theta_{\mathcal{F}})$ desemnăm mulțimea tuturor \mathcal{F} - multiplicatorilor cu domeniul $I \in \mathcal{F}$ și

$$M(A/\theta_{\mathcal{F}}) = \bigcup_{I \in \mathcal{F}} M(I, A/\theta_{\mathcal{F}}).$$

Dacă $I_1, I_2 \in \mathcal{F}$, $I_1 \subseteq I_2$ avem aplicația canonică $\varphi_{I_1, I_2} : M(I_2, A/\theta_{\mathcal{F}}) \rightarrow M(I_1, A/\theta_{\mathcal{F}})$ definită prin $\varphi_{I_1, I_2}(f) = f|_{I_1}$ pentru $f \in M(I_2, A/\theta_{\mathcal{F}})$.

Considerăm sistemul direct de mulțimi

$$\langle \{M(I, A/\theta_{\mathcal{F}})\}_{I \in \mathcal{F}}, \{\varphi_{I_1, I_2}\}_{I_1, I_2 \in \mathcal{F}, I_1 \subseteq I_2} \rangle$$

și notăm prin $A_{\mathcal{F}}$ limita inductivă în categoria mulțimilor:

$$A_{\mathcal{F}} = \varinjlim_{I \in \mathcal{F}} M(I, A/\theta_{\mathcal{F}}).$$

Pentru un \mathcal{F} - multiplicator $f : I \rightarrow A/\theta_{\mathcal{F}}$ vom nota prin $\widehat{(I, f)}$ clasa de echivalență a lui f în $A_{\mathcal{F}}$.

Dacă $f_i : I_i \rightarrow A/\theta_{\mathcal{F}}$, $i = 1, 2$, sunt \mathcal{F} - multiplicatori, atunci $\widehat{(I_1, f_1)} = \widehat{(I_2, f_2)}$ (în $A_{\mathcal{F}}$) dacă și numai dacă există $I \in \mathcal{F}$, $I \subseteq I_1 \cap I_2$ astfel încît $f_1|_I = f_2|_I$.

Fie $f_i : I_i \rightarrow A/\theta_{\mathcal{F}}$, (cu $I_i \in \mathcal{F}$, $i = 1, 2$), \mathcal{F} - multiplicatori. Considerăm funcțiile $f_1 \wedge f_2, f_1 \vee f_2, f_1 \odot f_2, f_1 \rightarrow f_2 : I_1 \cap I_2 \rightarrow A/\theta_{\mathcal{F}}$ definite prin

$$(f_1 \wedge f_2)(x) = f_1(x) \wedge f_2(x), (f_1 \vee f_2)(x) = f_1(x) \vee f_2(x),$$

$$(f_1 \odot f_2)(x) = f_1(x) \odot [x/\theta_{\mathcal{F}} \rightarrow f_2(x)] \stackrel{mtl-cs}{=} f_2(x) \odot [x/\theta_{\mathcal{F}} \rightarrow f_1(x)],$$

$$(f_1 \rightarrow f_2)(x) = x/\theta_{\mathcal{F}} \odot [f_1(x) \rightarrow f_2(x)],$$

pentru orice $x \in I_1 \cap I_2$, și fie

$$\widehat{(I_1, f_1)} \wedge \widehat{(I_2, f_2)} = \widehat{(I_1 \cap I_2, f_1 \wedge f_2)}, \widehat{(I_1, f_1)} \vee \widehat{(I_2, f_2)} = \widehat{(I_1 \cap I_2, f_1 \vee f_2)},$$

$$\widehat{(I_1, f_1)} \odot \widehat{(I_2, f_2)} = \widehat{(I_1 \cap I_2, f_1 \odot f_2)}, \widehat{(I_1, f_1)} \mapsto \widehat{(I_2, f_2)} = \widehat{(I_1 \cap I_2, f_1 \rightarrow f_2)}.$$

Astfel, $(A_{\mathcal{F}}, \wedge, \vee, \odot, \mapsto, \mathbf{0} = \widehat{(A, \mathbf{0})}, \mathbf{1} = \widehat{(A, \mathbf{1})})$ devine o *MTL*-algebră numită *MTL-algebra de localizare a lui A relativ la topologia F*.

Pentru a obține *MTL* - algebra maximală de cîturi $Q(A)$ ca o *MTL* -algebră de localizare relativă la o topologie \mathcal{F} vom dezvolta o nouă teorie a multiplicatorilor (adăugînd două noi axiome \mathcal{F} - multiplicatorilor pe care îi vom numi *F-multiplicatori tari*).

Aceste două noi axiome sunt:

$$(mMTL_3) \quad \text{Dacă } e \in I \cap B(A), \text{ atunci } f(e) \in B(A/\theta_{\mathcal{F}}),$$

$$(mMTL_4) \quad (x/\theta_{\mathcal{F}}) \wedge f(e) = (e/\theta_{\mathcal{F}}) \wedge f(x), \text{ pentru orice } e \in I \cap B(A) \text{ și } x \in I.$$

Analog cu cazul \mathcal{F} - multiplicatorilor dacă lucrăm cu \mathcal{F} - multiplicatori tari obținem o *MTL*- subalgebră a lui $A_{\mathcal{F}}$ notată prin $s-A_{\mathcal{F}}$ și numită *MTL-algebra de localizare tare a lui A relativ la topologia F*.

De asemenea, vom descrie *MTL*-algebra de localizare $A_{\mathcal{F}}$ în anumite cazuri speciale:

Dacă considerăm structura Łukasiewicz $A = I = [0, 1]$ și \mathcal{F} topologia $\mathcal{F}(I) = \{I' \in \mathcal{I}(A) : I \subseteq I'\}$ atunci $A_{\mathcal{F}}$ nu este o algebră Boole.

Pentru $\mathcal{F} = \mathcal{I}(A) \cap \mathcal{R}(A)$, $s - A_{\mathcal{F}}$ este exact *MTL*-algebra maximală de cîturi $Q(A)$ a lui A .

Dacă \mathcal{F}_S este topologia asociată unui sistem \wedge -îchis $S \subseteq A$, atunci *MTL*-algebra $s - A_{\mathcal{F}_S}$ este izomorfă cu $B(A[S])$.

Capitolul 3 : Localizări de Pseudo MTL - algebre

În acest capitol, dezvoltăm - urmînd modelul MTL -algebrelor - o teorie a localizării pentru pseudo MTL - algebre, generalizări necomutative ale acestora. Ideea este de a generaliza pentru pseudo MTL - algebre noțiunile de MTL - algebră a multiplicatorilor, MTL - algebră de fracții și MTL - algebră maximală de cîturi. Structura, metodele și tehnicile sunt analoage celor din Capitolul 2 (dar nu identice, regulile de calcul fiind destul de dificile).

Reamintim că o *pseudo MTL - algebră* ([43]) este o algebră $(A, \wedge, \vee, \odot, \rightarrow, \rightsquigarrow, 0, 1)$ de tipul $(2, 2, 2, 2, 2, 0, 0)$ satisfăcînd următoarele axiome:

- ($psMTL_1$) $(A, \wedge, \vee, 0, 1)$ este o latice mărginită relativ la ordinea \leq ;
- ($psMTL_2$) $(A, \odot, 1)$ este monoid;
- ($psMTL_3$) $x \odot y \leq z$ dacă și numai dacă $x \leq y \rightarrow z$ iff $y \leq x \rightsquigarrow z$, pentru orice $x, y, z \in A$;
- ($psMTL_4$) $(x \rightarrow y) \vee (y \rightarrow x) = (x \rightsquigarrow y) \vee (y \rightsquigarrow x) = 1$, pentru orice $x, y \in A$ (pseudo-preliniaritate).

Dacă A satisface numai axiomele $psMTL_1, psMTL_2, psMTL_3$ atunci A se numește *latice pseudo reziduată*. Dacă în plus pentru orice $x, y \in A$ pseudo MTL algebra A satisface și axioma

- ($psMTL_5$) $(x \rightarrow y) \odot x = x \odot (x \rightsquigarrow y) = x \wedge y$ (pseudo-divizibilitatea), atunci A devine o *pseudo BL - algebră*.

O pseudo MTL - algebră A se numește *comutativă* dacă operația \odot este comutativă. În acest caz operațiile \rightarrow și \rightsquigarrow coincid, deci o pseudo- MTL algebră comutativă este o MTL algebră.

În acest capitol prin A am notat universul unei pseudo MTL - algebre iar prin $C(A) = \{x \in A : x \odot (x \rightsquigarrow a) = (x \rightarrow a) \odot x, \text{ pentru orice } a \leq x, a \in A\}$ (evident, dacă A este o MTL - algebră sau o pseudo BL - algebră, atunci $C(A) = A$.)

De asemenea, vom nota prin $\mathcal{I}(A) = \{I \subseteq A : \text{dacă } x, y \in A, x \leq y \text{ și } y \in I, \text{ atunci } x \in I\}$ și prin $\mathcal{I}'(A) = \{I = J \cap C(A), J \in \mathcal{I}(A)\}$.

Deci, în cazul pseudo MTL - algebrelor vom înlocui $\mathcal{I}(A)$ prin $\mathcal{I}'(A)$.

Dacă A este o MTL - algebră sau o pseudo BL - algebră, atunci $\mathcal{I}'(A) = \mathcal{I}(A)$ este mulțimea idealelor ordonate ale lui A .

Rezultatele originale ale acestui capitol sunt conținute în [62].

Capitolul 4 : Probleme deschise și noi direcții de cercetare

Acest capitol conține câteva probleme deschise din tematica tezei:

1. Caracterizarea MTL -algebrelor A cu proprietatea că $Ds(A)$ este lattice Stone (respectiv, lattice normală sau co-normală, MV algebră, LMn algebră).
2. Problema unicității (pînă la un izomorfism) a MTL -algebrei (pseudo MTL -algebrei) maximale de cîturi $Q(A)$ pentru o MTL -algebră A .
3. O construcție non-standard a MTL -algebrei (pseudo MTL -algebrei) maximale de cîturi ca în cazul laticilor (vezi [90]).
4. Un studiu al localizării neutilizînd centrul boolean.
5. Translatarea anumitor proprietăți ale sistemelor deductive în cazul idealelor din inelele comutative.

și noi direcții de cercetare:

1. Dezvoltarea unei teorii a localizării pentru latici reziduate (în cazul comutativ și necomutativ).
2. Un studiu al filtrelor pure și al topologiei stabile pe o lattice reziduată.
3. Obținerea unor descompuneri ortogonale pentru spațiul filtrelor prime ale unei latici reziduate.
4. Extinderea la cazul necomutativ a rezultatelor obținute în [23].
5. Un studiu al filtrelor pure minimale ale unei latici reziduate.
6. Studiul structurii MTL algebrei de localizare pentru algebra Lindenbaum-Tarski a logicii MTL și reflecția proprietăților logicii MTL în această structură algebrică.
7. Studiul pentru o MTL algebră A a diferitelor tipuri de sisteme deductive în $A_{\mathcal{F}}$ în conexiune cu cele din A .
8. Studiul rezultatelor obținute în această teză în conexiune cu alte domenii ca: topologia, logica, informatica, etc.

Bibliography

- [1] V. M. Abrusci, P. Ruet, *Non-commutative logic I: the multiplicative frequent*, Annals pure appl. Logic, 101 (2000), 29-64.
- [2] R. Balbes, Ph. Dwinger, *Distributive Lattices*, University of Missouri Press, 1974.
- [3] R. Bandot, *Non-commutative logic programming language NoCLog.*, In: Symposium LCCS 2000 (Santa Barbara), short presentation (3pp).
- [4] L. P. Belluce, S. Sessa, *Orthogonal Decompositions of MV-spaces*, Mathware and Soft Computing 4 (1997), 5-22.
- [5] L. P. Belluce, S. Sessa, *The stable topology for MV-algebras*, Quaestiones Math. 23, no.3 (2000), 269-277.
- [6] G. Birkhoff, *Lattice theory (3rd ed.)*, Colloquim Publications 25, Amer. Math. Soc, 1967.
- [7] T. S. Blyth, M. F. Janovitz, *Residuation Theory*, Pergamon Press, 1972.
- [8] W. J. Blok, D. Pigozzi, *Algebraizable Logics*, Memoirs of the American Mathematical Society, No. 396, Amer. Math. Soc, Providence, 1989.
- [9] K. Blount, C. Tsinakis, *The structure of residuated lattices*, Internat. J. Algebra Comput., 13, no.4 (2003), 437-461.
- [10] A. Brezuleanu, R. Diaconescu *Sur la duale de la categorie des treillis*, Rev. Roum. Math. Pures et Appliquees, 14, no.3 (1969), 311-329.
- [11] S. Buris, H. P. Sankappanavar, *A Course in Universal Algebra*, Graduate Texts in Mathematics, No. 78, Springer, 1981.
- [12] D. Buşneag, *Contribuţii la studiul algebrilor Hilbert*, Ph. D. Thesis, Universitatea din Bucureşti, 1985.
- [13] D. Buşneag, *F-multipliers and the localization of Hilbert algebras*, Zeitschr. f. math. Logik and Grundlagen d. Math., Bd. 36, (1990), 331-338.
- [14] D. Buşneag, D. Piciu, *Localization of MV-algebras and lu-group*, Algebra Univers. **50** (2003), 359-380.
- [15] D. Buşneag, D. Piciu, *BL-algebra of fractions relative to an \wedge -closed system*, Analele Ştiinţifice ale Universităţii Ovidius, Constanţa, Seria Matematică, vol. XI, fascicola 1 (2003), 39-48.
- [16] D. Buşneag, D. Piciu, *On the lattice of deductive systems of a BL-algebra*, Central European Journal of Mathematics-CEJM **2** (2003), 221-237.
- [17] D. Buşneag, D. Piciu, *BL-algebra of fractions and maximal BL-algebra of quotients*, Soft Computing, 9 (2005), 544-555.
- [18] D. Buşneag, D. Piciu, *Localization of pseudo BL-algebras*, Rev. Rou. de Math. pures et appliquees, Tome L, No.5-6 (2005), 495-513.
- [19] D. Buşneag, D. Piciu, *Boolean MV-algebras of fractions*, Math. Reports , Volume **7(57)**, No.4 (2005), 265-280.
- [20] D. Buşneag, D. Piciu, *Localization of BL-algebras*, Soochow Journal of Mathematics, Volume **32**, No.1 (2006), 127-159.
- [21] D. Buşneag, D. Piciu, *Residuated lattice of fractions relative to a \wedge -closed system*, Bull. Math. Sc. Math. Roumanie, Tome 49 (97), No. 1, (2006), 13-24.

- [22] D. Buşneag, D. Piciu, *Localization of pseudo MV-algebras and l-groups with strong unit*, Int. Rev. of Fuzzy Math. -IRFM, vol.2, No.1 (2007), 63-95.
- [23] D. Buşneag, D. Piciu, **A. Jeflea**, *Archimedean residuated lattices*, submitted to Analele Stiintifice ale Univ. A. I. Cuza, Iaşi , Sectiunea Matematica.
- [24] C. Cabrer, S. Celani, *Pristley dualities for some lattice-ordered algebraic structures including MTL, IMTL and MV-algebras*, Central European Journal of Mathematics-CEJM 4(4) (2006), 600-623.
- [25] F. Chirteş, *Contribution to the study of LMn-algebras*, Ph. D. Thesis, University of Bucharest, 2006.
- [26] R. Cignoli, I.M.L. D'Ottaviano, D. Mundici, *Algebraic foundation of many-valued reasoning*, Kluwer Academic Publ., Dordrecht, 2000.
- [27] R. Cignoli, A. Torrens, *An algebraic analysis of product logic*, (preprint), (1998).
- [28] L. Ciungu, *Classes of residuated lattices*, Annals of the Univ. of Craiova, Math. Comp. Sci. Ser., 33 (2006), 189-207.
- [29] L. Ciungu, *Some classes of pseudo-MTL algebras*, Bull. Math. Soc. Sci. Math. Roumanie, Tome 50 (98), No. 3, (2007), 223-247.
- [30] L. Ciungu, *Algebraic models for multiple-valued logics, States and convergences on multiple-valued logic algebra*, Ph. D. Thesis, University of Bucharest, 2007.
- [31] L. Ciungu, *The radical of a perfect residuated structure*, Informatics Sciences, 179 (2009), 2695-2709.
- [32] W. H. Cornish, *The multiplier extension of a distributive lattice*, Journal of Algebra, 32 (1974), 339-355.
- [33] W. H. Cornish, *A multiplier approach to implicative BCK-algebras*, Mathematics Seminar Notes, Kobe University, 8, No.1, 1980.
- [34] C. Dan, *Contribuţii la studiul algebrelor implicative*, Ph. D. Thesis, Universitatea din Bucureşti, 2002.
- [35] D. Diaconescu, G. Georgescu, *On the Forcing Semantics for Monoidal t-norm Based Logic*, J. of Univ. Comput. Sci., vol.13, no. 11 (2007), 1550-1572.
- [36] D. Diaconescu, *Kripke-style semantics for non-commutative monoidal t-norm logic*, draft, 2008.
- [37] A. Diego, *Sur les algèbres de Hilbert*, Ed. Hermann, Collection de Logique Mathématique, Serie A, XXI, Paris, (1966).
- [38] R. P. Dilworth, *Non-commutative residuated lattices*, Transactions of the American Mathematical Society 46 (1939), 426-444.
- [39] A. Di Nola, G. Georgescu, A. Iorgulescu, *Pseudo-BL algebras: Part I,II*, Multiple Valued Logic, 8, No.5-6 (2002), 673-714, 717-750.
- [40] E. Eslami, F. Kh. Haghani, *Pure filters and stable topology on BL-algebras*, Kybernetika, Vol.45, no.3 (2009), 491-506.
- [41] F. Esteva, L. Godo, *Monoidal t-norm based logic : towards a logic for left-continuous t-norms*, Fuzzy Sets and Systems, 124 (2001), 271-288.
- [42] P. Flondor, *Non-commutative connective*, Stud. Inform. Control, 9 (2000), 335-337.
- [43] P. Flondor, G. Georgescu, A. Iorgulescu, *Pseudo t-norms and pseudo-BL algebras*, Soft Computing, 5, No 5 (2001), 355-371.
- [44] H. Freytes, *Injectives in residuated algebras*, Algebra universalis, 51 (2004), 373-393.
- [45] P. Gabriel, *Des categories abeliennes*, Bull. Soc. Math. France 90 (1962), 323-448.
- [46] N. Galatos, P. Jipsen, T. Kowalski, H. Ono, *Residuated lattices: an algebraic glimpse at structural logic*, Studies in Logic and the foundations of math., Vol. 151, Elsevier Science, 2007.

- [47] G. Georgescu, *F-multipliers and the localization of distributive lattices*, Algebra Universalis, 21 (1985), 181-197.
- [48] G. Georgescu, M. Ploščica, *Values and minimal spectrum of an algebraic lattice*, Math. Slovaca, **52** No.3, (2002), 247-253.
- [49] G. Georgescu, A. Popescu, *Non-commutative fuzzy structures and pairs of weak negations*, Fuzzy Sets and Systems, 143 (2004), 129-135.
- [50] G. Grätzer, *Lattice theory*, W. H. Freeman and Company, San Francisco, 1979.
- [51] P. Hájek, *Metamathematics of Fuzzy Logic*, Kluwer Academic Publ., Dordrecht, 1998.
- [52] P. Hájek, J. Ševčík, *On fuzzy predicate calculi with non-commutative conjunction*, Soft Computing., 5 (2001), 355-371.
- [53] P. Hájek, *Fuzzy logics with non-commutative conjunctions*, J. Logic Comput. 13, (2003), 469-479.
- [54] P. Hájek, *Observations on non-commutative fuzzy logic*, Soft Computing. 8 (2003), 38-43.
- [55] U. Höhle, *Commutative residuated monoids*, in: U. Höhle, P. Klement (eds), *Non-classical Logics and Their Applications to Fuzzy Subsets*, Kluwer Academic Publishers, 1995.
- [56] R. Horčík, *Stronger version of standard completeness theorem for MTL*, EUSFLAT-LFA (2005), 878-883.
- [57] P. M. Idziak, *Lattice operations in BCK-algebras*, Mathematica Japonica, 29(1984), 839-846.
- [58] I. D. Ion, N. Radu, *Algebra (in romanian)*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1991.
- [59] A. Iorgulescu: *Classes of BCK algebras-Part III*, Preprint Series of The Institute of Mathematics of the Romanian Academy, preprint nr.3 (2004), 1-37.
- [60] A. Iorgulescu, *Algebras of logic as BCK algebras*, Ed. ASE, Bucharest, 2008.
- [61] A. Iorgulescu, S. Marcus, S. Rudeanu, D. Vaida (Editors), *Grigore C. Moisil and his followers*, Ed. Academiei Romane, Bucharest, 2007.
- [62] **A. Jeflea**, *Localization of pseudo MTL-algebras*, Annals of the University of Craiova, Math. Comp. Sci. Series, Vol. 36(1) (2009), 122-144 .
- [63] **A. Jeflea**, R. Cretan, *On the lattice of congruence filters of a residuated lattice*, Annals of the University of Craiova, Math. Comp. Sci. Series, Vol. **33** (2006), 174-188.
- [64] S. Jenei, F. Montagna, *A proof of standard completeness for non-commutative monoidal t-norm logic*, Neural Network World, 13 (2003), 481-488.
- [65] P. T. Johstone, *Stone Spaces*, Cambridge University Press, 1982.
- [66] E.P.Klement, R. Mesiar, E. Pap, *Triangular norms*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht (2000).
- [67] T. Kowalski, *The bottom of the lattice of BCK-varieties*, Reports on mathematical Logic, 29(1995), 87-93.
- [68] T. Kowalski, H. Ono, *Residuated lattices: an algebraic glimpse at logic without contraction*, monograph, 2001.
- [69] W. Krull, *Axiomatische Begründung der allgemeinen Ideal theorie*, Sitzungsberichte der physikalisch medizinischen Societäd der Erlangen 56 (1924), 47-63.
- [70] J. Kühr, *Prime ideals and polars in DRL-monoids and pseudo-BL algebras*, Math. Slovaca, **53** (2003), 233-246.
- [71] J. Kühr, *Pseudo-BCK-algebras and related structures*, Univerzita Plackého v Olomouci, 2007.
- [72] J. Lambek, *The mathematics of sentence structure*, American Math. Month. 12 (1958), 166-178.
- [73] J. Lambek, *Lectures on Rings and Modules*, Blaisdell Publishing Company, 1966.

- [74] L. Leuştean, *Representations of many-valued algebras*, Ph. D. Thesis, University of Bucharest, 2003.
- [75] C. Năstăsescu, *Inele. Module. Categorii.*, Ed. Academiei, Bucureşti, (1976).
- [76] W. Nemitz, *Semi-Boolean lattices*, Notre Dame Journal of Formal Logic, Vol.10, No.3 (1969), 235-238.
- [77] M. Okada, K. Terui, *The finite model property for various fragments of intuitionistic linear logic*, Journal of Symbolic Logic, 64 (1999), 790-802.
- [78] H. Ono, Y. Komori, *Logics without the contraction rule*, Journal of Symbolic Logic, 50 (1985), 169-201.
- [79] J. Pavelka, *On fuzzy logic II. Enriched residuated lattices and semantics of propositional calculi*, Zeitschrift für mathematische Logik und Grundlagen der Mathematik 25 (1979), 119-134.
- [80] D. Piciu, *Localization of BL and MV algebras*, Ph. D. Thesis, University of Bucharest, 2004.
- [81] D. Piciu, *Algebras of fuzzy logic*, Ed. Universitaria, Craiova, 2007.
- [82] D. Piciu, **A. Jeflea**, *MTL algebras of fractions and maximal MTL algebras of quotients*, submitted to Bull. Math. de la Soc. de Sci. Math. de Roumanie.
- [83] D. Piciu, **A. Jeflea**, *Localization of MTL algebras*, Conference : Algebra and Probability in Many-Valued Logics, Darmstadt, May 7-9, 2009.
- [84] D. Piciu, **A. Jeflea**, R. Cretan, *On the lattice of deductive systems of a residuated lattice*, Annals of the University of Craiova, Math. Comp. Sci. Series, Volume **35** (2008), 199-210.
- [85] N. Popescu, *Abelian categories*, Ed. Academiei, Bucureşti, (1971).
- [86] N. Popescu, *Abelian categories with applications to rings and modules*, Academic Press, New York (1973).
- [87] N. Popescu, L. Popescu, *Theory of categories*, Ed. Academiei, Bucureşti si Ed. Sijthoff & Noordhoff International Publishers, (1979).
- [88] S. Rudeanu, *Localizations and Fractions in Algebra of Logic*, to appear in Journal of Multiple Valued Logic and Soft Computing (38 pages).
- [89] J. Schmid, *Multipliers on distributive lattices and rings of quotients*, Houston Journal of Mathematics, vol.6, no. 3 (1980), 401-425.
- [90] J. Schmid, *Distributive lattices and rings of quotients*, Coll. Math. Societatis Janos Bolyai, 33, Szeged, Hungary, (1980).
- [91] B. Strenström, *Flatness and localization over monoids*, Math. Nachrichten **48** (1971), 315-334.
- [92] E. Turunen, *Mathematics Behind Fuzzy Logic*, Physica-Verlag, 1999.
- [93] P. Vojtáš, *Fuzzy logic programming*, Fuzzy Sets and Systems, 124 (2001), 361-370.
- [94] P. Vojtáš, J. Paulik, *Soudness and completeness of non-classical extended resolution*, In Proc. ELP'96, Lect. Notes Comput. Sci. 1050, Springer-Verlag (1996), 289-301.
- [95] M. Ward, *Residuated distributive lattices*, Duke Mathematical Journal 6 (1940), 641-651.
- [96] M. Ward, R. P. Dilworth, *Residuated lattices*, Transactions of the American Mathematical Society 45 (1939), 335-354.